

Motion till riksdagen 2025/26:1174

av **Mona Smedman (C)**

Aluminiumburkar i naturen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och vidta åtgärder för att minska förekomsten av aluminiumburkar i naturen, i syfte att förhindra att dessa hamnar i lantbrukets ensilage och orsakar skador på djur och maskiner, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett livskraftigt lantbruk är en förutsättning för en levande landsbygd, en stark livsmedelsförsörjning och god beredskap. Men lantbrukare tvingas idag hantera ett växande problem som hotar både djurvälstånd, miljö och produktion: aluminiumburkar som kastas i naturen, slås sönder i slåttermaskiner och hamnar i ensilage – det som inom lantbruket kallas för vasst.

När en burk körs över av en slåttermaskin krossas den till små vassa metallfragment. Dessa är omöjliga att upptäcka i fodret men kan orsaka svåra inre skador på kor och andra djur. Djur som får i sig metallfragment riskerar bukhinneinflammation, blödningar och infektioner som leder till stort lidande och i värsta fall död. Sådant lidande är helt oförenligt med Sveriges höga djurskyddsambitioner och det ansvar vi som samhälle har för att värna djurens välbefinnande.

Även lantbruksmaskiner riskerar att gå sönder, vilket leder till kostsamma reparationer och driftstopp. Det innebär både ekonomiska och psykiska påfrestningar för lantbrukare som redan arbetar under hård press. Men framför allt är det djuren som får betala priset när slarvigt kastade burkar blir till livshotande fragment i fodret.

Problemet bottnar i bristande ansvarstagande. De flesta burkar som orsakar skador är engångsburkar av aluminium. Dessa hamnar i diken, på åkrar och i naturen, särskilt under sommarhalvåret och i samband med turism och trafik.

Centerpartiet menar att lantbrukare inte ensamma kan bära kostnaderna för detta. Det är samhällets gemensamma ansvar att förhindra nedskräpning och skydda både djur och

människor från konsekvenserna. För att minska förekomsten av aluminiumburkar i naturen, stärka djurskyddet och värna djurvälståndet bör en rad åtgärder övervägas:

- Pant på alla burkar som säljs i Sverige för att öka återvinningen och minska nedskräpningen.
- Informationsinsatser och riktade kampanjer, särskilt under turistsäsongen, om konsekvenserna av nedskräpning för djurvälstånd, lantbruk och miljö.
- Stöd till lantbrukare för förebyggande teknik, exempelvis metallavskiljare i maskiner, som kan minska risken för att metall hamnar i fodret och därmed skydda djuren från onödigt lidande.

Att ta ansvar för miljön, djurvälståndet och landsbygdens villkor går hand i hand. Genom förebyggande åtgärder kan vi minska nedskräpningen, förhindra djurlidande, stärka djurskyddet och samtidigt skapa bättre förutsättningar för lantbruket – en förutsättning för hela Sveriges framtid.

Mona Smedman (C)